

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - (voor)ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van de gegevensverwerking en informatie-uitwisseling, vermeld in hoofdstuk 4 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot wijziging van artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en tot bepaling van de inwerkingtreding van het decreet van 26 februari 2021 tot wijziging van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, wat betreft de inbedding van de functie ondersteuning in het Agentschap Justitie en Handhaving

- Principiële goedkeuring

Samenvatting

De toewijzing van de opdracht ondersteuning in het kader van de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden aan de Centra voor Algemeen Welzijnswerk, verder afgekort CAW, en de bijhorende toekenning van een jaarlijkse subsidie, worden vanaf 1 juli 2024 opgeheven. De opdracht ondersteuning wordt vanaf dan rechtstreeks ingebed in het Agentschap Justitie en Handhaving voor meer centrale aansturing van de coördinatie en ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Het Rekenhof beveelt dit ook aan in zijn verslag van 2022 aan het Vlaams Parlement over de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden. Deze nota wordt geflankeerd door een personeelsplan wat betreft de inbedding van de functie ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het Agentschap Justitie en Handhaving.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Via de uitbouw van een zinvol hulp- en dienstverleningsaanbod voor gedetineerden en geïnterneerden op maat, beoogt de Vlaamse Regering maximaal recidive te beperken en re-integratie in de vrije samenleving (na detentie) te bevorderen (cf. regeerakkoord en beleidsnota Justitie en Handhaving, SD 2, OD 1).

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving is bevoegd voor de coördinatie en de ondersteuning van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden.

De beleidscoördinatie en de ondersteuning vallen onder de bevoegdheid van het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, beleidsveld Justitie en Handhaving.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Op 8 maart 2013 werd het decreet betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Op 13 december 2013 keurde de Vlaamse Regering een eerste besluit tot uitvoering van het decreet van 8 maart 2013 goed, meer bepaald inzake de bepalingen uit hoofdstuk 3 van het decreet dat de organisatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden regelt.

Na de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving in 2022 werd het besluit van 13 december 2013 een eerste keer gewijzigd om de bepalingen ervan in overeenstemming te brengen met de situatie na de oprichting van het Agentschap Justitie en Handhaving onder andere voor wat betreft bepalingen inzake de subsidiëring van de ondersteuningsfunctie (VR 2023 1205 DOC.0540/2BIS).

Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2023/188 van 12/05/2023.

De Inspectie van Financiën verleende op 23/07/2023 (TM/2023002325) een gunstig advies voor het voorontwerp van besluit.

Het begrotingsakkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het budgettair beleid, werd aangevraagd op 27 juni 2023.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Voor de coördinatie en ondersteuning van de hulp- en dienstverlening wordt in elke gevangenis in Vlaanderen en Brussel voorzien in volgende opdrachten, volgens artikel 12 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden:

1° beleidscoördinatie: de coördinatie van het beleid, de organisatie, de ondersteuning en de opvolging van de hulp- en dienstverlening in de gevangenis, en dit in overleg met de gevangenisdirectie en met de actoren;

2° trajectbegeleiding: voor de realisatie van het onthaal en de vraagverheldering bij gedetineerden, voor het verwijzen van de gedetineerde naar de hulp- en dienstverlening, voor het opstellen van een individueel hulp- en dienstverleningsplan op maat van de gedetineerde, voor de coördinatie, opvolging en afstemming van dat plan met het oog op continuïteit in de hulp- en dienstverlening tijdens en na de detentie;

3° ondersteuning: voor het faciliteren van de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening.

De beleidscoördinatie en ondersteuning vallen onder de bevoegdheid van het beleidsdomein Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie, beleidsveld Justitie en Handhaving¹.

- De functie 'beleidscoördinatie' wordt ingevuld door personeelsleden van het Agentschap Justitie en Handhaving;
- De functie 'ondersteuning' werd tot nu toe via een jaarlijkse subsidie vanuit het Agentschap Justitie en Handhaving toegewezen aan de Centra voor Algemeen Welzijnswerk, afgekort CAW.

De opdracht ondersteuning behoort echter niet tot de kerntaken van een CAW, waardoor een andere inbedding aangewezen is (art. 7 Decreet betreffende het algemeen welzijnswerk). Gezien de coördinatie van de hulp- en dienstverlening een kerntaak is van het Agentschap Justitie en Handhaving, wordt de functie ondersteuning vanaf 1 juli 2024 in beheer van het agentschap genomen door de omzetting van extern personeel van de CAW naar intern personeel van het agentschap. Op die manier kan de coördinatie van de hulp- en dienstverlening zowel op vlak van beleid als op vlak van ondersteuning rechtstreeks en centraal aangestuurd worden vanuit het agentschap. Ook het Rekenhof vraagt in zijn evaluatie van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden van 21 juni 2022 om de centrale regie van het organisatie-model van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden te versterken (Rekenhof, Hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, Verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement, Brussel, juni 2022). Met dit besluit geven we dan ook uitvoering aan deze aanbeveling.

De inbedding van de functie ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden zorgt voor meer efficiënte uitvoering van de opdracht via:

- (1) **een centrale aansturing** vanuit het agentschap. De huidige regelgeving hanteert een verdeelsleutel voor de toekenning van de subsidiëring waardoor de 17,5 voltijdse equivalenten verdeeld zitten over negen CAW. De aansturing van de verschillende medewerkers die de functie uitoefenen gebeurt daardoor momenteel door negen verschillende werkgevers met elk een eigen invulling van de opdrachten.
- (2) **uniforme uitvoering van opdrachten** als gevolg van de centrale aansturing. De praktijk leert dat een aantal CAW bijkomend inzetten op andere taken dan deze bepaald in de regelgeving, waardoor de uitoefening van deze functie te veel verschilt.
- (3) **sterkere link met de beleidscoördinatie** door de functie ondersteuning onder te brengen in eenzelfde afdeling binnen het Agentschap Justitie en Handhaving. Dit vergroot de samenwerking tussen beide functies met elk een eigen finaliteit, een uniform beleid en uniforme aansturing.
- (4) **financieel voordeel** omdat de subsidiëring van de functie ondersteuning aan een externe dienstverlening is dan personeelsleden van de overheid in dezelfde functieklasse. Het financieel voordeel van deze beweging biedt de mogelijkheid om bestaande tekorten weg te werken.

De bepalingen in het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden inzake de toewijzing van de opdracht ondersteuning aan de CAW en inzake de bijhorende toewijzing van een jaarlijkse subsidie, worden dan ook opgeheven.

---

¹ Voor de functie 'trajectbegeleiding' worden de centra voor algemeen welzijnswerk gesubsidieerd vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 1. Gelet op de opheffing van de opdracht ondersteuning door de Centra voor Algemeen Welzijnswerk en de bijhorende subsidie, is het toezicht door Zorginspectie niet langer vereist. Deze definitie wordt geschrapt uit het besluit.

Art. 2. Dit artikel verduidelijkt dat de opdracht ondersteuning niet langer door de personeelsleden van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk wordt uitgevoerd, maar door personeelsleden van de Vlaamse Gemeenschap, meer bepaald van het Agentschap Justitie en Handhaving. Bijgevolg dient artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden te worden vervangen.

Het eerste punt van dit artikel wijzigt de eerste paragraaf van artikel 9. De opdracht ondersteuning zal uitgevoerd worden door personeelsleden van de Vlaamse Gemeenschap. Per gevangenis wordt minstens in een halve voltijdse equivalent ondersteuning voorzien. Deze bepaling waarborgt de inzet van de functie ondersteuning in elke Vlaamse en Brusselse gevangenis in functie van hun aanwezigheid en centraal aanspreekpunt voor praktische coördinatie in de gevangenis.

Op basis van de capaciteit van de specifieke gevangenis, worden extra voltijdse equivalenten ingezet. Deze bepaling waarborgt in een bijkomende inzet voor ondersteuning per gevangenis, afgestemd op het totaal aantal plaatsen in de gevangenis. Vanaf een hoger aantal gedetineerden breidt ook de praktische en organisatorische opdracht uit.

Voor de gevangenissen gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt een uitzondering voorzien wat betreft de inzet van extra voltijdse equivalenten. Gezien de aanwezigheid van diensten uit de verschillende deelstaten (de Franse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) wordt de berekening voor de inzet van extra voltijdse equivalenten berekend op basis van een derde van de totale capaciteit.

Het tweede punt van dit artikel heft twee paragrafen op die subsidiemodaliteiten van de Centra Algemeen Welzijnswerk bevatten.

Art. 3. Gelet op de opheffing van de opdracht voor de Centra voor Algemeen Welzijnswerk, en de bijhorende subsidie, is toezicht door Zorginspectie niet langer vereist. Hoofdstuk 3 van het besluit, waartoe artikel 11 behoort, wordt dan ook opgeheven.

Art. 4. Door de inbedding van de functie ondersteuning in het Agentschap Justitie en Handhaving zijn de medewerkers niet langer personeelsleden van de organisatie van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk. De personeelsleden vallen bijgevolg onder de coördinerende Vlaamse overheidsdienst.

Art. 5. Om de inbedding van de ondersteuningsfunctie binnen het agentschap goed te kunnen organiseren en om de praktische organisatie van de hulp- en dienstverlening in de gevangenissen zo minimaal mogelijk te onderbreken, wordt de inwerkingtreding van het besluit voorzien op 1 juli 2024.

Art. 6. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De subsidie voor de functie ondersteuning voor het begrotingsjaar 2023 wordt toegekend vanuit begrotingsartikel SLO-1SDE2JC-WT basisallocatie SLO 1SD710 3300 van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Voor de eerste helft van het begrotingsjaar 2024 wordt nog een laatste keer voorzien in een subsidie aan de CAW voor de opdracht ondersteuning. De nodige kredieten zijn voorzien op begrotingsartikel SLO-1SDE2JC-WT van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap. Vanaf 1 juli 2024 wordt de subsidie stopgezet en worden de beschikbare subsidiekredieten omgezet naar wedde- en werkingskrediet.

Er is geen bijkomende budgettaire impact op de begroting van de Vlaamse Overheid.

Op 23 juni 2023 formuleerde de Inspectie van Financiën een gunstig advies over het voorontwerp van besluit. Voor de flankerende nota aan de Vlaamse Regering over het personeelsplan werd bijkomende motivering gevraagd die daarin ook werd verwerkt.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 27 juni 2023.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Cfr. flankerende nota betreffende het personeelsplan in het kader van de inbedding van de functie ondersteuning van de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden in het Agentschap Justitie en Handhaving.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van besluit heeft geen invloed op de lokale en provinciale besturen.

4 VERDER TRAJECT

Na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering zal dit voorontwerp van besluit voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van 13 december 2013 tot uitvoering van hoofdstuk 3 van het decreet van 8 maart 2013 betreffende de organisatie van hulp- en dienstverlening aan gedetineerden, in het kader van de inbedding van de functie ondersteuning in het Agentschap Justitie en Handhaving;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlage: Besluit aan de Vlaamse Regering